

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 48/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. februára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Burocim, Advokátska kancelária, Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 S 274/2013-37 z 22. mája 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e:

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 47 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenie

svojich základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S 274/2013-37 z 22. mája 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka listom zo 16. augusta 2013 oznámila príslušnému správcovi dane, a to Daňovému úradu Bratislava (ďalej len „správca dane“), že *„ako právny nástupca platiteľa dane spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorá v zmysle projektu rozdelenia vyhotovenom vo forme notárskej zápisnice [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zanikla bez likvidácie, sa dňa 14.08.2013 stal právnym nástupcom zanikajúcej spoločnosti a tým aj platiteľom dane z pridanej hodnoty. Uvedeným oznámením si sťažovateľ splnil svoju zákonnú povinnosť podľa Uvedeným oznámením si sťažovateľ splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z. z.“*

Na oznámenie sťažovateľky reagoval správca dane listom č. 9101302/5/4019403/13/Mol z 3. septembra 2013, ktorým sťažovateľke oznámil, že sa nestala platiteľom dane z pridanej hodnoty. Podľa názoru sťažovateľky správca dane vo veci oznámenia vzniku jej zákonnej registrácie *„za platiteľa dane z pridanej hodnoty v zmysle zákona č. 563/2009 Z. z. a č. 222/2004 Z. z. začaté daňové konanie neukončil prijatím meritómeho rozhodnutia, ale vec vybavil len neformálnym oznámením“*, preto sťažovateľka podala krajskému súdu návrh *„na vyslovenie povinnosti orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť“*.

Návrh sťažovateľky krajský súd namietaným uznesením z 22. mája 2014 zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu podrobne analyzuje nezákonnosť postupu správcu dane pri vydaní *„oznámenia o nevydaní osvedčenia“*, pričom poukazuje na skutočnosť, že takéto oznámenie *„nie je procesným úkonom definovaným daňovým poriadkom ani zákonom č. 222/2004 Z. z. Nejde teda o žiaden právno-aplikačný akt, ktorým*

by mohol správca dane aplikovať právo a rozhodnúť o podaní daňového subjektu. ... Vydanie oznámenia je teda jednoznačne potrebné považovať za nekonanie bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, keďže žiaden právny predpis nepredpokladá, že správny orgán vybaví vec len neformálnym oznámením. Rovnako vydanie oznámenie je nečinnosťou správneho orgánu, keďže ten aj napriek uplynutiu zákonných lehôt v danej veci nevydal rozhodnutie v zmysle zákona.“.

Na základe uvedeného formuluje záver o tom, že *„postup správneho orgánu, ktorý nevyústil do prijatia meritórneho rozhodnutia, nemôže byť zásadne preskúmaný inak ako konaním proti nečinnosti správneho orgánu“.*

Sťažovateľka sa tiež nestotožňuje s konštatovaním krajského súdu v odôvodnení namietaného uznesenia, podľa ktorého oznámenie správcu dane je preskúmateľné v rámci *„skúmania zákonnosti postupu žalovaného v súlade s príslušnými ustanoveniami piatej časti, druhej hlavy O.s.p., nakoľko nejde o rozhodnutie, voči ktorému zákon nepripúšťa riadny odvolací prostriedok“.*

K namietanému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka ďalej uviedla, že krajský súd vyhodnotil jej návrh *«ako neprípustný z dôvodu nesplnenia podmienky, aby navrhovateľ vyčerpал prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Osobitným predpisom podľa súdu je daňový poriadok, v zmysle ktorého sa navrhovateľ mohol domáhať nápravy a prešetrenia postupu prvostupňového orgánu... Sťažovateľ v uvedenej veci využil všetky dostupné a účinné prostriedky na nápravu, o ktorých pojednáva časť VII. návrhu sťažovateľa. V uvedenej časti sťažovateľ uvádza: „Nakoľko odporca bol povinný v predmetnej veci rozhodnúť v zákonnej 7 dňovej lehote, ktorá uplynula 29. augusta 2013, a aj napriek uvedenému v zákonnej lehote nebol uskutočnený zo strany odporcu žiaden úkon, navrhovateľ sa podaním odoslaným elektronickou cestou zo dňa 21. septembra 2013, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom konateľa spoločnosti, v zmysle § 66 zákona č. 563/2009 Z. z. obrátil na druhostupňový orgán, aby v tejto veci konal a rozhodol on. Aj napriek tomu, že zákonná lehota na splnenie si povinnosti podľa § 4 ods. 6 zákona č. 222/2004 Z. z. je 7 dní, ani druhostupňový orgán v danej veci nekoná a v*

zákonnej lehote 7 dní odo dňa doručenia podania neregistroval spoločnosť za platiteľa dane, ani nevydal iné meritórne rozhodnutie. Do dnešného dňa nebolo vydané žiadne meritórne rozhodnutie v danej veci. Navrhovateľ v zmysle zákona č. 563/2009 Z. z. už nemá žiadne iné účinné prostriedky nápravy na odvrátenie nečinnosti a nezákonného postupu odporcu. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 124/08-30 z 22. mája 2008, ako aj príslušnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práve, totiž nestačí, aby sťažovateľ mal prostriedky nápravy, ale tieto musia byť efektívne. Iné efektívne prostriedky, ako podanie vo veci nečinnosti odporcu v zmysle § 66 zákona č. 563/2009 Z. z. navrhovateľ už nemá. Uskutočnenie ďalšieho podania, napríklad sťažnosti, ktoré bude opätovne len upozorňovať nadriadený orgán na nečinnosť, by bolo len formálnou požiadavkou, ktorá nemá vplyv na materiálne posúdenie veci, keďže druhostupňový orgán o tejto nečinnosti je informovaný a aj napriek uvedenému nekoná a ani po vyše mesiaci odo dňa doručenia podnetu neprijal žiadne meritórne rozhodnutie.“ Z vyjadrenia sťažovateľa je zrejmé, že došlo k uplatneniu účinného prostriedku a sťažovateľ sa elektronickou cestou obrátil na druhostupňový orgán a to elektronickou cestou. ... Aj napriek tomu, že súd vo veci nečinnosti orgánu verejnej správy nenariaďuje pojednávanie, je v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ak súd zamietne návrh z dôvodu, že sťažovateľ nepreukázal využitie prostriedku nápravy, a ak súd sťažovateľa k preukázaniu uvedeného ani nevyzval. Ak súd spochybnil „doručenie“ podania sťažovateľa druhostupňovému orgánu, bolo povinnosťou súdu vyzvať navrhovateľa na preukázanie tohto doručenia, čo by sťažovateľ bez problémov preukázal. Súd svojim postupom odňal možnosť sťažovateľa konať pred súdom, kedy mu neumožnil pri spochybnení preukázať doručenie svojho podania. Nedostatočné oboznámenie sa súdu s podaným návrhom, kedy súd uvádza: „ani z návrhu navrhovateľa nevyplýva, že by boli vo veci zo strany navrhovateľa relevantne využité prípustné prostriedky na nápravu“, čo je v úplne v rozpore s odsekom VII. podaného návrhu, len preukazuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.“.

Sťažovateľka tiež namieta skutočnosť, že krajský súd napriek tomu, že „zhliadol návrh ako neprípustný, zaoberal sa vecou a dokonca vyhodnotil aj merito veci, kde sa zaoberal posúdením hmotného práva a to, či sťažovateľ má alebo nemá právo na registráciu

za platiteľa DPH. V konaní proti nečinnosti však súd nemôže posudzovať otázku zákonnosti samotného rozhodnutia správcu dane v merite veci, a teda či jeho rozhodnutie je v súlade so zákonom alebo nie. Krajský súd sa nemôže v konaní proti nečinnosti vyjadrovať k tomu, či sťažovateľ je alebo nie je zdaniteľnou osobou, nakoľko táto otázka nebola predmetom posúdenia žiadneho zákonom upraveného daňového konania v ktorom by mal sťažovateľ postavenie účastníka konania, sťažovateľ nemal žiaden priestor na uplatnenie svojich práv pri preukazovaní svojho postavenia, správca dane rozhodol bez akejkoľvek účasti sťažovateľa. Súd tak pri akceptovaní záverov výlučne len správcu dane opätovne neprimerane zasahuje do práv sťažovateľa, kedy posudzoval postavenie sťažovateľa bez toho, aby ten mal akékoľvek právo preukázať opak. V konečnom dôsledku súd v konaní proti nečinnosti prejedlikoval rozhodnutie súdu v prípadnom konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., čo je neprípustné.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol vo veci týmto nálehom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zaručené v čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S 274/2013 zo dňa 22. mája 2014 porušené bolo.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] zakotvené v čl. 12 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, k porušeniu čl. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcich rovnosť pred zákonom a rovnaké zaobchádzanie pred štátnymi orgánmi, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S 274/2013 zo dňa 22. mája 2014 porušené bolo

3. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1S 274/2013 zo dňa 22. mája 2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

4. Spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 000,- Eur (slovom jedentisíc eur), ktoré jej je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu

5. Spoločnosti [REDACTED] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jána Burociho, so sídlom Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody,

reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Sťažovateľka namietala v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku odmietnutia súdnej ochrany krajským súdom s poukazom na ustanovenie § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Zásah do označených základných práv a práv vidí sťažovateľka v skutočnosti, že krajský súd zamietol jej návrh na začatie konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy aj z dôvodu neprípustnosti napriek tomu, že z jej strany boli pred podaním návrhu vyčerpané prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis tak, ako to vyžaduje § 250t ods. 1 OSP, pričom na preukázanie uplatnenia týchto prostriedkov nebola sťažovateľka zo strany krajského súdu vyzvaná. Podľa sťažovateľky ide v danom prípade o odmietnutie súdnej ochrany majúce charakter denegationis iustitiae.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takeého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúvanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym

režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia súd o návrhu rozhodne bez pojednávania uznesením. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a primeranú lehotu, nie však dlhšiu ako tri mesiace, v ktorej je orgán verejnej správy povinný rozhodnúť. Súd môže na návrh orgánu verejnej správy túto lehotu predĺžiť. Nedôvodný alebo neprípustný návrh súd zamietne.

Krajský súd uznesením č. k. 1 S 274/2013-37 z 22. mája 2014 zamietol návrh sťažovateľky na konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy, pričom z obsahu odôvodnenia namietaného rozhodnutia vyplýva, že dôvodom zamietnutia bolo aj nepreukázanie splnenia podmienky podľa § 250t ods. 4 poslednej vety OSP, teda podmienky vyčerpania prostriedkov, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis (§ 250t ods. 1 posledná veta OSP).

Krajský súd v tejto súvislosti v odôvodnení svojho uznesenia uviedol:

„Predpokladom na postup súdu podľa štvrtej hlavy, piatej časti O.s.p., je splnenie podmienky, aby navrhovateľ vyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Osobitným predpisom v danom prípade je daňový poriadok (príp. zákon o sťažnostiach), v zmysle ktorého sa navrhovateľ mohol domáhať nápravy a prešetrenia postupu prvostupňového orgánu. Navrhovateľ v konaní nepreukázal doručenie svojho podania zo dňa 21.09.2013, ktorým sa domáhal vydania osvedčenia o registrácii na DPH druhostupňovému orgánu, Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky.

Z obsahu administratívneho spisu ani z návrhu navrhovateľa nevyplýva, že by boli vo veci zo strany navrhovateľa relevantne využité prípustné prostriedky na nápravu.

Navrhovateľ nepreukázal, že vyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, a to predovšetkým Daňový poriadok - opatrenia proti nečinnosti upravené v § 66, zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach a zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. Navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienky prípustnosti predmetného návrhu, t.j. ako bolo rozhodnuté o opatrení proti nečinnosti, sťažnosti, resp. ako bol vybavený podnet na prokuratúre.

Súd v rámci konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy v zmysle § 250t O.s.p. nenahrádza činnosť iných štátnych orgánov pri odstraňovaní tvrdenej nečinnosti. Súdne konanie nastupuje až v prípade preukázania, že navrhovateľ vyčerpal všetky prostriedky umožňujúce zjednanie nápravy zakotvené v právnom poriadku Slovenskej republiky. V konaní súdu podľa § 250t O.s.p. sa uplatňuje princíp subsidiarity v tom zmysle, že súd koná na základe návrhu proti nečinnosti vtedy, ak navrhovateľ vyčerpal prostriedky na zjednanie nápravy, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.“

Z citovanej časti uznesenia krajského súdu je zrejmé, že krajský súd nezamietol návrh sťažovateľky iba z dôvodu, že táto nepreukázala doručenie podnetu na uplatnenie postupu podľa § 66 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z 21. septembra 2013 druhostupňovému orgánu, ako to vo svojej sťažnosti uvádza sťažovateľka, ale tiež z dôvodu, že sťažovateľka nevyužila iné prostriedky nápravy dostupné podľa osobitných predpisov.

Skutočnosť, že sťažovateľka pred podaním návrhu podľa § 250t OSP krajskému súdu nevyužila všetky dostupné prostriedky nápravy podľa osobitných predpisov, pritom vyplýva priamo z obsahu návrhu sťažovateľky, v ktorom táto výslovne uviedla, že „Iné efektívne prostriedky, ako podanie vo veci nečinnosti odporcu v zmysle § 66 zákona č. 563/2009 Z. z. navrhovateľ už nemá. Uskutočnenie ďalšieho podania, napríklad sťažnosti, ktoré bude opätovne len upozorňovať nadriadený orgán na nečinnosť, by bolo len formálnou požiadavkou, ktorá nemá vplyv na materiálne posúdenie veci.“.

Za daných okolností by z hľadiska posúdenia prípustnosti návrhu sťažovateľky krajským súdom bolo podľa názoru ústavného súdu bez zásadného významu vyzývať ju na preukázanie doručenia jej podnetu z 21. septembra 2013 adresovaného Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, keďže ani prípadné preukázanie uplatnenia tohto prostriedku nápravy by s ohľadom na existenciu ďalších sťažovateľkou nevyužitých prostriedkov podľa osobitných predpisov nevedlo k možnosti krajského súdu konať.

Pokiaľ sťažovateľka polemizuje s krajským súdom o efektívnosti ním označených prostriedkov nápravy podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) a zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ktoré sťažovateľka nevyčerpala, ústavný súd dáva do pozornosti svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej napr. upozornenie prokurátora považoval za efektívny prostriedok nápravy proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 250t OSP (napr. III. ÚS 317/04, III. ÚS 78/2010, IV. ÚS 144/2011, IV. ÚS 276/2011) a jeho vyčerpanie pred podaním návrhu na začatie konania podľa § 250t OSP vyžaduje tiež dlhodobá prax všeobecných súdov (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžz 31/2009 z 18. júna 2009).

Namietanému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka tiež vyčíta, že krajský súd v jeho odôvodnení *„vyhodnotil aj merito veci, kde sa zaoberal posúdením hmotného práva a to, či sťažovateľ má alebo nemá právo na registráciu za platiteľa DPH“* napriek tomu, že predmetom konania krajského súdu v zmysle návrhu sťažovateľky malo byť iba rozhodovanie o nečinnosti správcu dane.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 250t ods. 4 OSP, podľa ktorého je krajský súd oprávnený návrh na začatie konania podľa § 250t OSP zamietnuť nielen z dôvodu jeho neprípustnosti, ale tiež v prípade, ak je návrh nedôvodný. Z obsahu namietaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento sa „meritom veci“ zaoberal v intenciách posúdenia dôvodnosti návrhu na začatie konania proti nečinnosti orgánu

verejnej správy. V tejto súvislosti krajský súd uviedol, že „z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že odporca, ktorému bolo dňa 22.08.2013 ako správcovi dane oznámené, že sa stal právnym nástupcom platiteľa dane spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], dal jednoznačne navrhovateľovi písomným oznámením zo dňa 03.09.2013 na vedomie, že osvedčenie o registrácii pre DPH nevydá, nakoľko navrhovateľ nespĺňa podmienky stanovené zákonom o DPH na platiteľa tejto dane. Oznámenie navrhovateľa o právnom nástupníctve po zaniknutej spoločnosti [REDACTED], Bratislava, teda odporca vybavil spôsobom, z ktorého je zrejmé, že záležitosť registrácie navrhovateľa pre DPH z titulu právneho nástupníctva po zaniknutom platiteľovi považuje za skončenú. Z uvedeného vyplýva, že odporca vo veci podania navrhovateľa zo dňa 16.08.2013 konal, preveroval si skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci, oznámením zo dňa 03.09.2013 doručeným navrhovateľovi dňa 17.09.2013 zaujal svoje stanovisko, objasnil okolnosti, pre ktoré žalobcovi nevydal osvedčenie o registrácii platcu DPH a toto jeho podanie možno považovať za konečné rozhodnutie vo veci. Súd v danom prípade nezistil, že by odporca porušil svoju povinnosť a nekonal vo veci predmetného oznámenia navrhovateľa.“.

Záveru krajského súdu prezentované v odôvodnení namietaného uznesenia nie je podľa názoru ústavného súdu v súvislostiach konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy možné označiť za svojvoľné alebo arbitrárne, resp. v rozpore s princípmi spravodlivosti, preto sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny sťažovateľka vidí v skutočnosti, že krajský súd v odôvodnení namietaného uznesenia v časti zaoberajúcej sa dôvodnosťou návrhu sťažovateľky

prezentoval právny názor, podľa ktorého „Zo zákona o DPH ani z daňového poriadku, na ktorého primerané použitie zákon o DPH odkazuje (§ 84) nevyplýva, že by bol správca dane povinný vydať vo veci registrácie právnych nástupcov bez likvidácie zaniknutého platiteľa DPH formálne rozhodnutie. Uvedené právne predpisy nestanovujú osobitný procesný postup, v ktorom by bol správca dane povinný vybaviť žiadosti navrhovateľa o registráciu s výnimkou stanovenia lehoty 7 dní pre vykonanie registrácie, vydanie osvedčenia a pridelenie čísla pre DPH plynúcej odo dňa doručenia oznámenia o právnom nástupníctve po platiteľovi DPH a zaniknutom bez likvidácie.“.

Sťažovateľka poukazuje v tejto súvislosti na skutočnosť, že v obdobnej veci Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 23 S 295/2013 z 29. novembra 2013 „jednoznačne skonštatoval povinnosť správcu dane vydať meritóme rozhodnutie“, čím došlo k porušeniu princípu právnej istoty a sťažovateľkou označeného základného práva na rovnosť účastníkov v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi a orgánmi verejnej správy.

Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky ústavný súd pripomína, že obsahom základného práva na rovnosť účastníkov je vytvorenie rovnakých procesných možností na uplatnenie práv účastníkov konania a plnenie ich povinností. Právo na použitie relevantnej právnej normy, ako aj na zlučiteľnosť jej interpretácie s ústavou či medzinárodnými zmluvami však nie je chránené základným právom na rovnosť účastníkov konania garantovaným čl. 47 ods. 3 ústavy, ale základným právom zaručeným čl. 46 ods. 1 ústavy.

Keďže ústavný súd nezistil závažné porušenia procesno-právnych predpisov, ktoré by mohli dosahovať ústavnú relevanciu, ako aj s poukazom na to, že sťažovateľka procesný postup krajského súdu nenamietala, dospel k záveru o absencii akejkoľvek príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeným čl. 47 ods. 3 ústavy a napadnutým uznesením krajského súdu. Aj v tomto kontexte ústavný súd poznamenáva, že základné právo na rovnosť účastníkov konania rovnako ako ani základné súdnu ochranu nezakladajú nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami,

resp. s jeho právnymi názormi, sťažnosť preto aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny

K sťažovateľkou tvrdenému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 1 listiny ústavný súd uvádza, že označený článok ústavy a listiny neobsahuje garanciu konkrétneho základného práva a slobody, ale je akýmsi základným či všeobecným ustanovením limitujúcimi zásahy štátu vo vzťahu k nositeľom základných práv a slobôd. V nadväznosti na uvedené treba konštatovať, že v prípade sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Porušenie iného článku ústavy, resp. listiny možno teda podaním individuálnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy namietat len v spojení s namietaným porušením už konkrétneho označeného základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06, III. ÚS 224/08). Keďže porušenie sťažovateľkou označených základných práv zistené nebolo, nie je možné ani vysloviť záver o porušení označeného všeobecného ustanovenia ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky, obsahom ktorej bolo namietané porušenie označených základných práv a práv krajským súdom uznesením č. k. 1 S 274/2013-37 z 22. mája 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2015

